

Καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας
ΠΕΡΙΚΛΗΣ Ν. ΛΥΤΡΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥΡΙΣΤΑ – ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Διερεύνηση της συμπεριφοράς των τουριστών και
των ασχολούμενων με τα τουριστικά επαγγέλματα

Επιμέλεια : Δρ. Δ. Παπαγιάννης

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "INTERBOOKS"
ΖΩΟΛΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 51, ΑΘΗΝΑ - 106 81
ΤΗΛ.: 210.36.33.629, FAX: 210.36.12.010

Περιεχόμενα

<i>Πίνακας ελληνικών & ξένων τουριστικών συντομογραφιών</i>	19
<i>Πρόλογος στη 3η Έκδοση</i>	23
<i>Πρόλογος στη 2η Έκδοση</i>	24
<i>Πρόλογος στην 1η Έκδοση</i>	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 31

1.1. Η σύγχρονη ψυχολογία: έννοια, αντικείμενο, διευκρινίσεις	31
1.2. Σχέσεις ψυχολογίας τουρισμού με άλλους κλάδους	36
1.3. Οι ιδιαιτερότητες της καταναλωτικής συμπεριφοράς στον τουρισμό	44
1.4. Οι μέθοδοι της ψυχολογίας του τουρισμού	50
1.5. Μεθοδολογικές επιστημάνσεις	64

ΜΕΡΟΣ Α'

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ 69

2.1. Η εποχή μας και η σύγχρονη τουριστική πραγματικότητα	69
2.2. Η αναγκαιότητα του τουρισμού-διακοπών από ψυχολογική άποψη	75

2.3. Άγχος, φόβος, ρουτίνα-καθημερινότητα και οι επιπτώσεις τους	81
2.4. Η ψυχολογία των λαών και οι επιρροές από τον τουρισμό	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ & ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ 93

3.1. Κοινωνική στρωμάτωση και τουριστική ψυχολογία	93
3.2. Επιρροές στο θεσμικό πλαίσιο του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα	102
3.3. Ο ρόλος της ψυχαγωγίας και η τουριστική animation	116
3.4. Η έννοια της προσωπικότητας στις τουριστικές επιλογές	128
3.5. Η αντίληψη, βασική έννοια στον τουρισμό.	140
3.6. Η γνωστική διαφωνία στον τουρισμό.	153
3.7. Πραγματικός και νευρωσικός φόβος/άγχος στον τουρισμό	160
3.8. Οικογένεια, κοινωνικοί ρόλοι και τουριστική διακίνηση	169
3.9. PVDS: Το σύνδρομο κατάθλιψης μετά τις διακοπές	180

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ 185

4.1. Εισαγωγικά και είδη εργασιακών σχέσεων στον τουρισμό (α. φυσιολογικές ανάγκες, β. κοινωνικές ανάγκες, γ. ψυχολογικές ανάγκες)	185
4.2. Είδη διοίκησης τουριστικών επιχειρήσεων (α. η αυταρχική διοίκηση, β. η συνεργατική (συμμετοχική) διοίκηση	191
4.3. Ψυχολογικές επιρροές του τουριστικού εργασιακού χώρου (α. οι περιβαλλοντικές συνθήκες, β. ο ρυθμός εργασίας και η εντατικοποίηση λόγω εποχικότητας, γ. οι συνθήκες εργασίας, δ. ο συνδυασμός και η σύνδεση αμοιβής-παραγω- γικότητας και η αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού) . . .	199
4.4. Το θέμα της τουριστικής (επαγγελματικής) συνείδησης	207

4.5.	Η αύξηση της παραγωγικότητας στις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες	211
4.6.	Ενδοεπιχειρησιακή εκπαίδευση και επιδοτούμενα προγράμματα επιμόρφωσης	222

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ ΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ 235

5.1.	Ψυχολογικές παραμετροι του κοινωνικού τουρισμού.	235
5.2.	Τουριστικές μορφές επιστροφής στο παρελθόν	248
5.3.	Σεξουαλικότητα, AIDS και τουριστική ψυχολογία	253
5.4.	Η παροχή υπηρεσιών και οι καινοτομίες από ψυχολογική άποψη	263
5.5.	Εθνοκεντρικές κατευθύνσεις και στερεότυπα στον τουρισμό	273
5.6.	Ψυχολογικο-κοινωνικές επιρροές των μη ασχολούμενων με τον τουρισμό	279

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΦΟΡΩΝΤΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ 285

6.1.	Η συμβολή της τουριστικής βιβλιογραφίας στην κατανόηση του τουρίστα-καταναλωτή	285
6.2.	Η Ευρωπαϊκή κοινοτική πολιτική στον τουρισμό	293
6.3.	Διεθνείς τουριστικοί οργανισμοί και ψυχολογικό κλίμα	331
6.4.	Η σπουδαιότητα της τουριστικής εκπαίδευσης και η ψυχολογία	348
6.5.	Η αναγκαιότητα «τεχνοκρατικής παιδείας» των διευθυντικών στελεχών ξενοδοχείων	353
6.6.	Τουριστική προβολή: η σημασία του ψυχολογικού παράγοντα	359

6.7. Αναφορά στις νέες αγορές και μορφές τουριστικής ανάπτυξης (συνεδριακός, κρουαζιερόπλοια, άτομα με ειδικές ανάγκες, θεραπευτικός)	377
6.8. Η χρήση των νέων τεχνολογιών και οι επιδράσεις τους.	387
6.9. Τουριστική Αστυνομία: οι ψυχολογικές συνέπειες μιας έλλειψης	392
6.10. Ειδικές τουριστικές επιλογές (α. ο αγροτουρισμός, β. ο αθλητικός τουρισμός, γ. η περίπτωση των καζίνων, δ. ο γυμνιστικός τουρισμός, ε. Time-Sharing και Home Exchange, στ. τουρισμός και διάστημα και ζ. ο τουρισμός της τρίτης ηλικίας).	402

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΠΙΛΟΓΟΣ/ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 427

7.1. Απόπειρα ερμηνείας της ψυχολογίας του τουρίστα-καταναλωτή	427
7.2. Συγκερασμός τουρισμού και αθλητισμού.	428
7.3. Επενδυτικές τάσεις στις νέες μορφές τουριστικής ανάπτυξης.	434
7.4. Ο Τουρισμός μπροστά στο 2000	443
7.5. Στόχος: η ικανοποίηση του τουρίστα.	452

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

• Πίνακες	457
• Σύντομο γλωσσάριο (αγγλο/γαλλο/ελληνικό) ψυχολογικών και τουριστικών όρων	485
• Ενδεικτική βιβλιογραφική παρουσίαση	491
• Synopsis of the Tourist Psychology	509
• Résumé de la Psychologie Touristique.	513